

PLANPROGRAM

AREALDELEN 2018 - 2030

Kommuneplan for Volda kommune

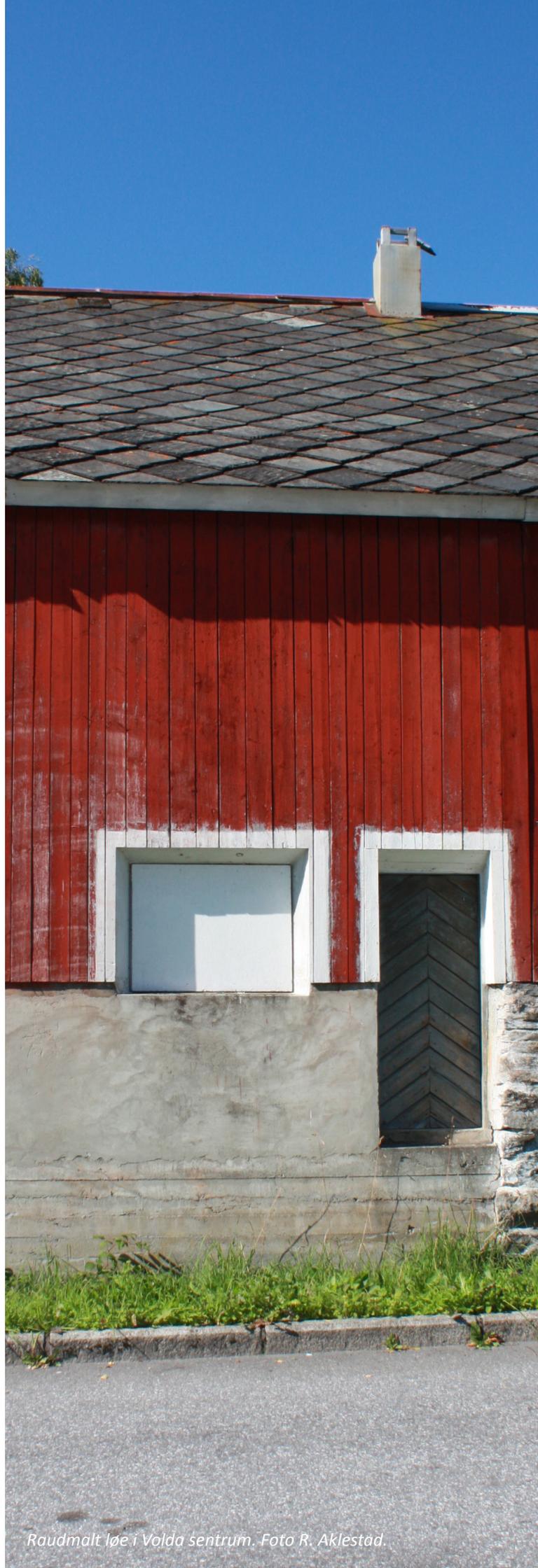
Fastsatt av Volda kommunestyre 15.12.2016

1 INNHALD

INNHALD	s. 2
1 INNLEIING OG BAKGRUNN	s. 3
1.1 Kva er ein kommuneplan?	s. 3
1.2 Om planprogram	s. 3
1.3 Formålet med planarbeidet	s. 4
1.4 Om planområdet Volda kommune	s. 4
2 ORGANISERING, PLANPROSESS OG MEDVERKNAD	S. 5
2.1 Organisering	s. 5
2.2 Medverknad	s. 5
2.3 Framdrift	s. 5
3 RAMMER OG FØRINGAR FOR PLANARBEIDET	S. 6
3.1 Nasjonale føringar	s. 6
3.2 Regionale føringar	s. 7
3.3 Lokale føringar	s. 8
3.4 Kommunereform	s. 8
4 UTVIKLINGSTREKK, UTFORDRINGAR OG VIKTIGE PROBLEMSTILLINGAR	s. 9
4.1 Folketal og busetting	s. 9
4.2 Offentlege og allmenntytige formål	s. 9
4.3 Landbruksnæringa	s. 10
4.4 Havbruk	s. 10
4.5 Industriverksemd og næringsaktivitet	s. 10
4.6 Trafikk og kommunikasjonar	s. 10
4.7 Natur, grønstruktur og strandsone	s. 11
4.8 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap	s. 11
5 HOVEUDMÅL OG AREALSTRATEGI	s. 12
5.1 Sentrumsutvikling og senterstruktur	s. 13
5.2 Busetting	s. 14
5.3 Offentlege og allmenne formål	s. 14
5.4 Fritidsbusetnad, setrar og naust	s. 15
5.5 Landbruk og næringsliv	s. 15
5.6 Transport og kommunikasjon	s. 16
5.7 Grønstruktur, friluftsliv og kultur	s. 16
6 KONSEKVENSGREIING	s. 17
7 ROS-ANALYSE	s. 19

Foto framside: T. Stensø
Foto bakside: R. Aklestad

Raudmalt løe i Volda sentrum. Foto R. Aklestad.

1 INNLEIING OG BAKGRUNN

1.1 Kva er ein kommuneplan?

Om kommuneplan i plan- og bygningslova, § 11-1:

“Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig.”

Om kommuneplanen sin arealdel i plan- og bygningslova, § 11-5:

“Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.”

1.2 Om planprogram

Om planprogram i plan- og bygningslova § 4-1:

“For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra kravet om planprogram for reguleringsplaner.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.”

Om planprogram i Forskrift om konsekvensutgreiingar for planar etter plan- og bygningsloven § 5:

“...Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, beskrive det aktuelle området og hvilke problemstillinger som anses viktige for miljø og samfunn i det konkrete planarbeidet, basert på eksisterende kunnskap. Relevante og realistiske alternativer skal beskrives, og det skal fremgå hvordan behandlingen av disse skal ivaretas i planarbeidet. Det skal også gjøres rede for planprosess med frister, deltakere og opplegg for medvirkning, spesielt for grupper som antas å bli særlig berørt. Det skal foreligge kart over planområdet.

Forslaget til planprogram skal, med utgangspunkt i relevante rammer og krav gitt i § 7 og vedlegg IV, redegjøre for hvilke forhold som skal utredes og belyses i konsekvensutredningen. Det skal beskrives hvilke fremgangsmåter eller metoder som skal benyttes i utredningene for å fremskaffe nødvendig og beslutningsrelevant kunnskap. Planprogrammet skal utformes slik at det kan tas stilling til om planarbeidet er gjennomført i samsvar med planprogrammet.

Ved revisjon av kommuneplanens arealdel skal forslag til planprogram skille mellom utredning av enkeltområder og utredning av planen som helhet. Der det er aktuelt skal planmyndigheten klargjøre hvilken dokumentasjon som forventes å følge nye innspill til byggeområder. Dersom det ved revisjon av kommuneplanens arealdel eller ved utarbeidelse av kommunedelplan tas sikte på å utrede konsekvensene av et konkret tiltak, jf. § 2 bokstav f eller § 3 bokstav c, må dette fremgå av planprogrammet.”

1.3 Formålet med planarbeidet

Siste samla arealdel vart godkjent av kommunestyret 31.05.1990. Det er seinare godkjent fleire kommunedelplanar.

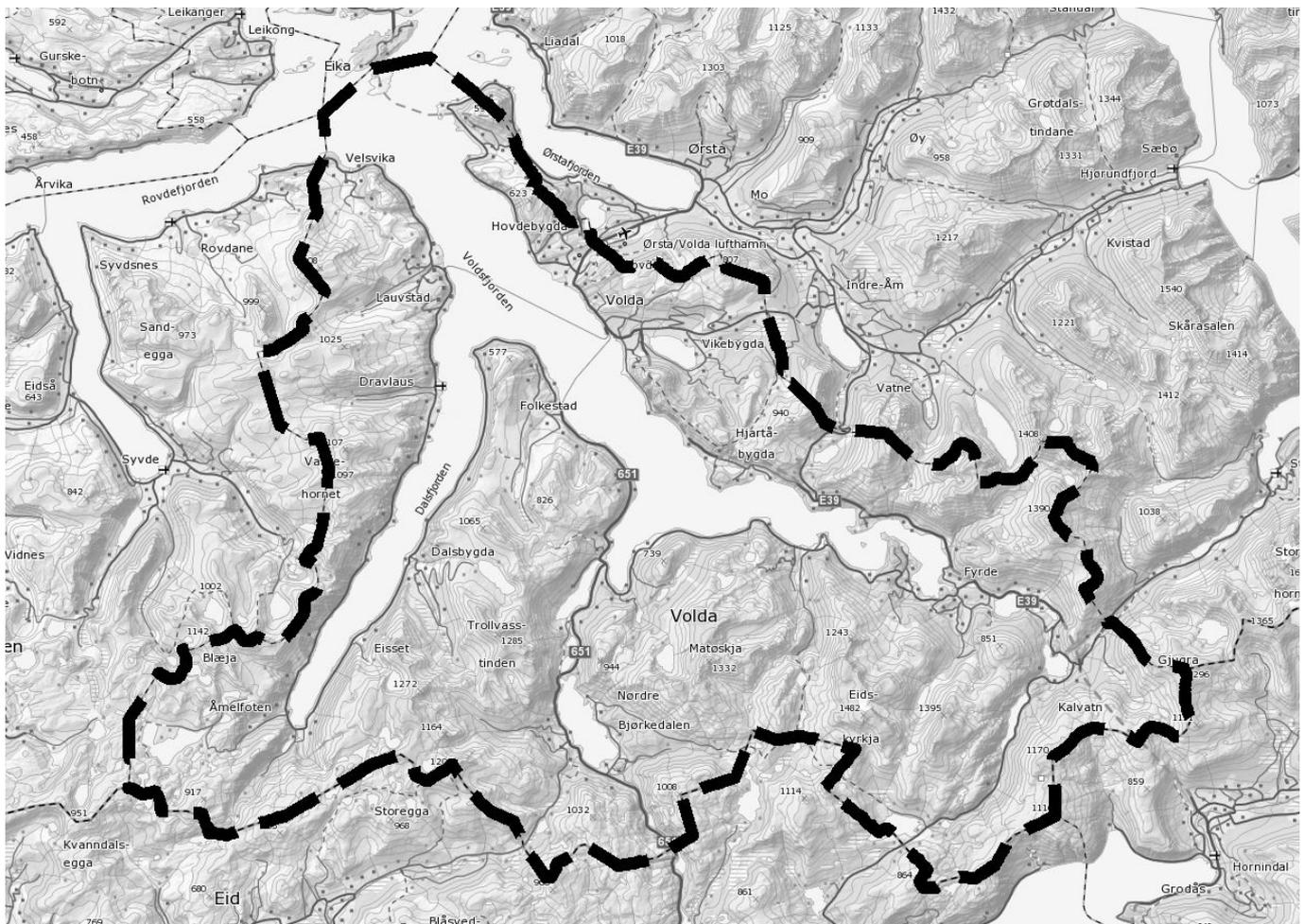
Gjeldande arealdel og dei fleste av kommunedelplanane er av eldre karakter, og det er behov for ein gjennomgang av arealbruken i heile kommunen. Mange av dei føresetnadane som gjeldande planar baserer seg på er utdatert. Med bakgrunn i plan- og bygningslova er det behov for å revidere planane slik at dei stettar gjeldande krav og standardar for kommuneplanar. I Volda kommune sin planstrategi (vedteken 29.11.2012) vart det vedteken at fullstendig revisjon av kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel. Kommuneplanen sin samfunnsdel vart vedteken 26.05.2016. Formålet med full revisjon av arealdelen er å legge til rette for å nå målsettingane om utviklinga av Volda kommune, som kjem fram i Samfunnsdelen. Sjå kap. 5.

[KDP for E39 Volda - Furene](#)
[Kommunedelplan Fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljøtiltak 2014 - 18](#)
[Kommunedelplan for Volda Sentrum](#)
[Kommunedelplan for Folkestad](#)
[Kommunedelplan for Bjørkedalen](#)
[Kystsonenplanen](#)
[Kommunedelplan for Selvika/Skjeret](#)
[Kommunedelplan for Grøndalen](#)
[Kommunedelplan for Aldalen og Hjartåbygda](#)
[Kommunedelplan for Steinsvik og Åmelfot](#)
[Kommunedelplan for Dalsbygd](#)
[Kommunedelplan for Dravlaus](#)
[Kommunedelplan for Ulvestadbygda](#)
[Kommunedelplan for Mork](#)
[Kommunedelplan for Aurstad](#)
[Kommunedelplan for Høydal](#)
[Kommunedelplan for Straumshamn](#)
[Kommunedelplan for Fyrde](#)
[Kommuneplanen sin arealdel](#)
[Kommunedelplan for Lid og Berknes](#)

18.12.2014
27.02.2014
18.06.2009
19.06.2008
28.04.2003
30.01.2003
04.07.1997
19.06.1997
19.12.1996
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
20.05.1994
31.05.1993
30.05.1990
30.05.1990

1.4 Om planområdet Volda kommune

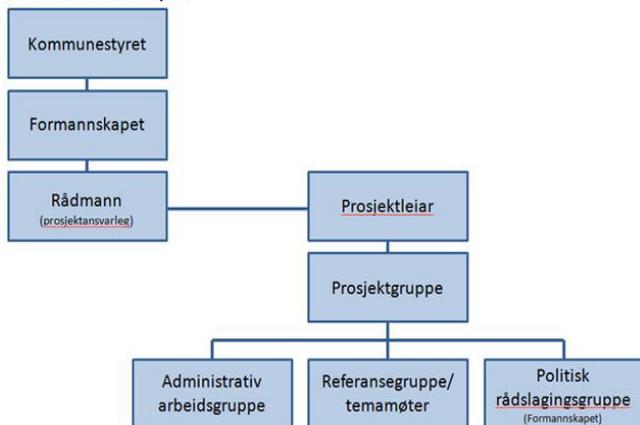
Arealdelen av kommuneplanen skal omfatte alt areal innanfor kommunen sine grenser, både land- og sjøareal. Planområdet er på 548 km².

2 ORGANISERING, PLANPROSESS OG MEDVERKNAD

2.1 Organisering

Planleggar ved Sektor for Utvikling vil ha rolla som Prosjektleder (PL) og det vil bli sett ned ei prosjektgruppe (PG) på 4-6 personar frå administrasjonen, som har ansvar for den praktiske gjennomføringa av arbeidet og utarbeider forslag til plan. Arbeidet med arealdelen vil vere tema på det administrative planmøtet og administrasjonen sitt leiarmøte og desse to gruppene vil då fungere som ei administrativ ressursgruppe som kjem med råd og innspel til PG i planprosessen. Formannskapet vil bli nytta som ei politisk rådslagingsgruppe og vil få høve til å kome med innspel og råd undervegs i planprosessen. Det vert lagt opp til jamlege orienteringar for Formannskapet. Ut frå dei ulike arealbrukstema kan det vere aktuelt å sette ned eigne referansegrupper og arrangere temamøter for å sikre medverknad frå aktuelle interesser, grupper og samfunnsaktørar.

2.2 Medverknad

I samband med utarbeiding av Samfunnsdelen vart det gjennomført eit breitt og omfattande opplegg for medverknad, der dei fleste grupper vart invitert til å delta. Samfunnsdelen er styrande for arbeidet med arealdelen og mange av innspela frå medverknadsprosessane knytt til Samfunnsdelen, vil også vere med og gi føringar for arbeidet med arealdelen.

I høyringsperioden for planprogrammet foreslår prosjektgruppa å nytte opne folkemøte saman med "opne kontordagar", der enkeltpersonar kan drøfte eigne innspel til framtidig arealbruk.

Folkemøta vil bli arrangert både i Volda sentrum og på bygdene. Vi ønskjer å samarbeide med grendeutvala og vil gjennomføre felles møte for fleire bygder på Mork, i Dalsfjorden, Austefjorden og på Folkestad.

I fasen med kartleggingar, utgreiingar og utarbeiding av forslag til ny arealdel, ser vi det som aktuelt med "arbeidsmøte" knytt til ulike tema. Her vil det bli invitert inn aktuelle deltakarar (næringsliv, lag- og organisasjonar, politisk, ressurspersonar m.v.) og gjennomført medverknadsprosessar for å få fram gode råd og forslag knytt til ulike problemstillingar. Ved behov kan det bli arrangert opne bygdemøte, der det t.d. er aktuelt med større endringar i framtidig arealbruk. Når ein har klart eit utkast til ny arealdel vil planforslaget bli tatt med i Regionalt planforum for drøfting med dei regionale høyringspartane.

I perioden med høyring av forslag til ny arealdel vil det bli arrangert folkemøte både i Volda sentrum og på bygdene. Det kan også vere aktuelt med "opne kontordagar".

2.3 FRAMDRIFT

Tid	Planoppgåve
Juni 2016	Orientering til FSK om planprogram og planprosess.
Juni - september 2016	Utarbeiding av forslag til planprogram
Oktober - november 2016	Offentleg ettersyn og høyring planprogram
Desember 2016	Fastsetting av planprogram
Desember 2016 - januar 2017	Gjennomgang av innspel til endra/ny arealbruk (orientering FSK)
Desember 2016 - april 2017	ROS-analyse (fastsetting FSK)
Desember 2016 - april 2017	Analyser, kartleggingar og utgreiingar: <ul style="list-style-type: none"> • Kjerneområde landbruk • Kartlegging av friluftslivsområder • Kulturminneplan • Hovudplan for avløp og vassforsyning • Plan for Veg og trafikk • M.v.
April - mai 2017	Vedtak av kartbaserte arealstrategiar. Vurdering og prioritering av innspel til endra/ny arealbruk (vedtak FSK)
Juni - august 2017	Konsekvensutgreiing og ROS av planforslag.
April - august 2017	Utarbeiding av 1. forslag til Arealdel
August 2017	Handsaming av 1. forslag og utlegging til offentlig ettersyn
August - Oktober 2017	Offentleg ettersyn og høyring Arealdelen
Oktober - november 2017	Gjennomgang og vurdering av merknader.
Desember 2017	Bearbeiding/korrigering av planforslag, KU og ROS av planforslag Godkjenning/Handsaming av 2. forslag til Arealdel.
Desember 2017 - Februar 2018	Offentleg ettersyn og høyring av 2. forslag til Arealdel.
Februar - Mars 2018	Gjennomgang og vurdering av merknader. Bearbeiding/korrigering av planforslag, KU og ROS av planforslag
April 2018	Godkjenning av Arealdelen.
April 2018	Kunngjering av endeleg vedtatt Arealdel.

3 RAMMER OG FØRINGAR FOR PLANARBEIDET

I følge plan- og bygningslova § 1.1 skal planlegging bidra til å samordne statlege, regionale og kommunale oppgåver. Dette kapitlet inneheld nokre av dei viktigaste føringane for planarbeidet.

3.1 Nasjonale føringar

I tillegg til lover, forskrifter, rikspolitiske retningslinjer, stortingsmeldingar m.v. har Staten gjennom Kongeleg resolusjon 12 juni 2015 nedfelt "Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging". Dette dokumentet inngår i det rullerande plansystemet, er heimla i plan- og bygningslova § 6-1, og markerer på mange måtar starten på arbeidet med kommunale planstrategiar. Regjeringa har tre hovudsatsingar dei peikar på som nødvendig for kommunar og regionar å følge opp:

Gode og effektive planprosessar

Regjeringa har gjennom ymse endringar i lov og forskrift vore tydeleg på at tidsbruken i prosessar skal ned, men samstundes at viktige samfunnsinteresser må sikrast. Det kommunale sjølvstyret skal utvidast, men dette legg også eit større ansvar på kommunen for nettopp å sikre viktige nasjonale og regionale interesser. Det betyr større fokus på tidleg medverknad og tidlege avklaringar, mellom anna gjennom overordna planverk og i regionalt planforum. Regjeringa føreset at det vert sett av tilstrekkeleg ressursar til planbehandling, til føreseielege prosessar i kommunen og til å oppdatere det overordna planverket.

Berekraftig areal- og samfunnsutvikling

Forventingsområdet har nær samheng med internasjonale klimamål og det "grøne skiftet". Transportsektoren står bak ein vesentleg del av klimagassutslepp, og det er teke til orde for å nytte sterkare verkemiddel enn før for å effektivisere transport, mellom anna gjennom meir målretta lokalisering av buområde, arbeidsplassar og transportårer. Også verknadene av klimaendringar må takast større omsyn til og førebyggast. Analyser av risiko og sårbarheit må ligge til grunn. I dette bildet må det leggest til rette areal for utvikling av ny og eksisterande næringsverksemd både på land og på sjø, inkludert landbruk og havbruk. Meir samordna arealplanlegging skal også medverke til å sikre natur-, kultur-, landskaps- og landbruksverdiar, samt areal til rekreasjon og friluftsliv.

Attraktive og klimavenlege by- og tettstadorråde

I dei største byane medverkar sterk vekst til

press på areal og infrastruktur. Samstundes legg veksten også godt til rette for at nye, klimavenlege løysingar kan utviklast og implementerast nettopp i pressområda. Dermed må også dette forventingsområdet i stor grad sjåast i samheng med internasjonale klimamål. Byar og tettstader på alle nivå har potensiale for betre klima- og miljøløysingar, og oftast vil dette også medverke positivt til betre folkehelse, større trivsel og betre levekår.

Betre tilrettelegging for kollektivtrafikk, gange og sykling er eitt av momenta, og tett utnytting av areal kring kollektivaksar og knutepunkt eit anna. Fortetting og transformasjon av område som allereie er utbyggt må prioriterast framfor å legge beslag på nye areal.

Andre nasjonale føringar

Sentrale lover og retningslinjer som legg føringar for kommunal planlegging:

- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).
- Lov om friluftslivet (friluftsloven).
- Lov om jord (jordlova).
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven).
- Lov om kulturminner (kulturminneloven).
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningslova).
- Lov om skogbruk (skogbrukslova).
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven).
- Forskrift om konsekvensutretninger for planer etter plan- og bygningsloven (FOR 2014-12-19-1726).
- Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre (FOR 2008-06-27 nr 742).
- Nasjonal jordvernstrategi (Prop. 127 S (2014–2015)).
- Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand. St.meld. nr. 26 (2006–2007).
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012).
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming.
- Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag.
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen.
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (Kgl.res. av 25. mars 2011).
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (Kgl. res. av 26.09 2014).
- Lov om forvaltning av viltlevande marine ressursar (Havressurslova)
- Lov om Akvakultur

3.2 Regionale føringar

Regional planstrategi

Regionalt planmynde skal i følge plan- og bygningslova utarbeide ein regional planstrategi minst ein gong i kvar valperiode (PBL §7-1). Den regionale planstrategien skal gjere greie for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringar, vurdere langsiktige utviklingsmoglegheiter og ta stilling til kva spørsmål som skal takast opp gjennom regional planlegging. Både statlege og regionale organ og kommunane skal etter lova leggje planstrategien til grunn for vidare planlegging i regionen.

Regional planstrategi 2016 - 2020 for Møre og Romsdal fylke vart vedteken i april 2016. I planstrategien er det vurdert utfordringar og planbehov med utgangspunkt i følgjande målsettingar:

- Gode og inkluderande lokalsamfunn og byar
- Godt og breitt kultur- og fritidstilbod
- God og tilstrekkeleg kompetanse
- God konkurransekraft og nyskaping
- Gode og samfunnsutviklande samferdselsløysingar
- Gode oppvekst- og levekår
- God miljømessig berekraft

Det er lagt opp til at Fylkesplan for Møre og Romsdal 2017-2020 og Regional delplan for attraktive byar og tettstader skal reviderast. Det skal utarbeidast to nye regionale planar:

- Regional delplan for museum
- Eventuelt regionale delplanar for samordna bustad,- areal og transportplanlegging i mindre område – dersom kommunane ønskjer dette.

Fylkesplan for Møre og Romsdal 2013–2016

Fylkesplan for Møre og Romsdal 2013–2016 vart vedteken av Fylkestinget i desember 2012. Fylkesplanen har til hensikt å gje eit prioriterings- og avgjerdsgrunnlag for mellom anna kommunane i fylket, i spørsmål knytt til samfunnsutvikling. Fylkesplan 2013–2016 har fire satsingsområde og seks gjennomgåande perspektiv. Perspektiva skal medverke til heilskapleg planlegging og arbeid på tvers av satsingsområde og sektorar.

Dei fire satsingsområda:

- Kultur
- Kompetanse
- Verdiskaping
- Samferdsel

Dei seks gjennomgåande perspektiva:

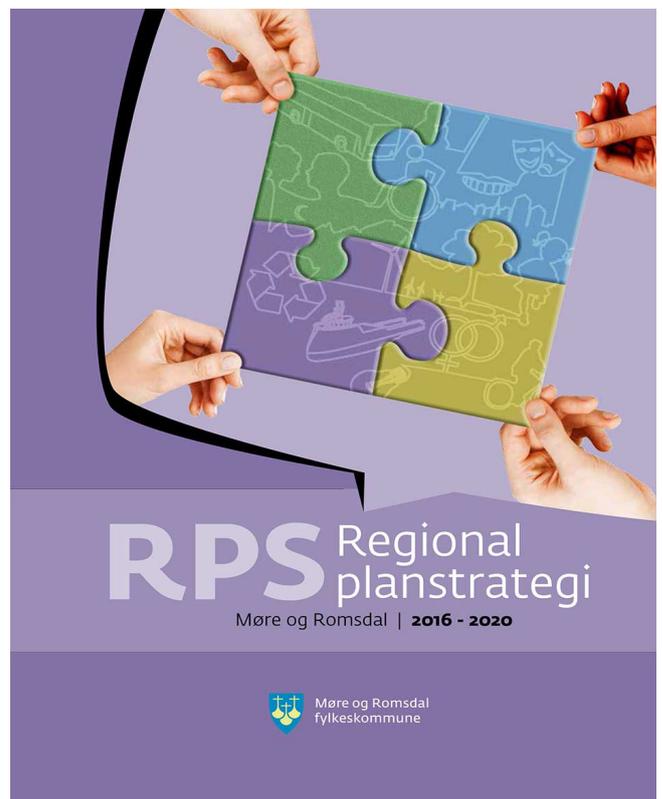
- Barn og unge
- Universell utforming

- Folkehelse
- Likestilling og inkludering
- Internasjonalisering
- Miljø og klima

Fylkesplanen er under revisjon og Fylkesplan 2016 - 2020 er under handsaaming hausten 2016.

Andre regionale føringar av relevans for Volda kommune:

- Fylkesdelplan for inngrepsfrie naturområde. Vedteken 10. april 2000. T-11/00.
- Regional delplan for attraktive byar og tettstader. Vedteken 15. juni 2015. T-32/15.
- Regional delplan for kulturminner av regional og nasjonal verdi. Vedteken 15. juni 2015. T-33/15.
- Regional delplan for folkehelse 2014-2017. Vedteken 10. desember 2013. T-78/13.
- Regional delplan tannhelse. Vedteken 15. oktober 2013. T-59/13.
- Regional plan for vassregion Møre og Romsdal. Vedteken 12. oktober 2009. T-48/09.
- Regional delplan for klima og energi 2015–2020. Vedteken 15. juni 2015. T-24/15.
- Regional plan for vassforvaltning for Møre- og Romsdal vassregion 2015–2021. Ute til høyring og offentlig ettersyn.
- Regional delplan for samfunnstryggleik og beredskap. Planprogram ute til høyring og offentlig ettersyn. U-67/12.

Figur 4: Framsida til Regional planstrategi for Møre og Romsdal 2016-2020.

3.3 Lokale føringar

Samfunnsdelen

Samfunnsdelen av kommuneplanen vart vedteke av kommunestyret 26.05.2016 og inneheld mål og strategiar innanfor åtte fokusområde; attraktivitet, busetting, Volda i regionen, Volda sentrum, Folkehelse, klima og miljø, tenester og samfunnstryggleik. Samfunnsdelen gir dei overordna føringane for innhaldet i arealdelen. Under er nokre av målsettingane i samfunnsdelen. Innanfor fokusområda er det i tillegg gitt meir konkrete føringar for det vidare arbeidet med arealdelen.

Attraktivitet:	<ul style="list-style-type: none">• Alle skal ha tilgang til natur- og friluftsliv i kvardagen.• Volda sentrum skal vere eit levande midtpunkt i kommunen med attraktive møteplassar.
Busetting:	<ul style="list-style-type: none">• Volda kommune skal kunne tilby nok og varierte byggeklare tomter og bustadar, og attraktive bumiljø.• Redusere den negative folketalsutviklinga på bygdene.
Volda i regionen:	<ul style="list-style-type: none">• Styrke kommunikasjonen i og til Volda og Ørsta.• Styrke og bygge opp Volda-Ørsta som handels-, kultur og opplevingsdestinasjon.
Volda sentrum:	<ul style="list-style-type: none">• Volda skal vere eit attraktivt og særprega sentrum for auka handel og aktivitet.• Fleire skal bu og opphalde seg i Volda sentrum.
Folkehelse:	<ul style="list-style-type: none">• Barn og unge i Volda skal ha eit oppvekstmiljø som motverkar psykiske vanskar og andre livstilssjukdommar.• Volda skal ha eit inkluderande samfunn og motverke sosiale helseforskjellar.
Klima og miljø:	<ul style="list-style-type: none">• Utslepp frå transportsektoren skal reduserast og fleire skal reise med miljøvennleg transport.• Volda kommune skal arbeide for ein berekraftig naturforvaltning og sikre biologisk mangfald.
Tenester:	<ul style="list-style-type: none">• Volda kommune skal ha eit godt omdøme.• Volda kommune skal arbeide for å førebygge utanforskap og inkludere i fellesskapen.
Samfunns tryggleik:	<ul style="list-style-type: none">• Det skal vere gode kommunikasjonar til alle delar av kommunen.• Utbygging skal skje i flaum- og skredsikre område og eksisterande bygningar og infrastruktur skal sikrast

Folkehelse som overordna og førande prinsipp

Volda var, som ein av grunnleggarane av "norsk nettverk av Helse- og Miljøkommuner" (no "Sunne kommuner – WHO's norske nettverk), tidleg ute med å ha helse som tema i kommuneplanen og er nytta som døme av andre kommunar seinare. At Volda blir sett på som ein aktiv kommune i folkehelsearbeid er god omdømmebygging for kommunen. Målretta folkehelsearbeid gjennom mange år kan også ha

samanheng med at Volda nå gjer det godt på fleire folkehelsebarometer. Dette viser at folkehelsearbeid nyttar, og det er viktig å halde fram med dette arbeidet.

Volda kommune skal ha eit "frisk-fokus" og meistringsperspektiv i alt vi gjer, og folkehelse skal vere eit gjennomgåande tema i kommuneplanen.

Kommunedelplanar

Volda kommune har 16 kommunedelplanar for mindre område i kommunen. I tillegg har kommunen fleire tematiske kommunedelplanar:

- Bustadsosial handlingsplan 2010–2014.
- Klimaplan for Volda kommune 2010–2020 med handlingsdel 2013–2016.
- Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljøtiltak 2014–2018.
- Kommunedelplan for trafikktrygging i Volda kommune 2014–2017 (under arbeid).
- Omsorgsplan 2014–2017.
- Rehabiliteringsplan 2005–2009.

Utval av andre fagplanar og relevante dokument:

- Byregionen Volda-Ørsta. Utfordringar og moglegheiter for regional utvikling og attraktivitet.
- Hovudnett for sykkel i Volda og Ørsta med tiltaksplan.
- Kommunal planstrategi for Volda kommune 2012–2015.
- Regional analyse for Ørsta og Volda 2014. Attraktivitetsanalyse: Befolkningsutvikling, næringsutvikling og scenarier.
- ROS-analyse, Volda kommune 2013.
- Strategi for busetjing på bygdene (saksnr. 2012/1314).
- Tettstadsanalyse Volda sentrum.
- Utfordringsnotat for Volda kommune 2015.
- Utviklingsplan Volda sentrum.
- Ørsta og Volda kommunar. Strategiar for regionalt knutepunkt i Furene/Hovdebygda.

3.4 Kommunereform

Volda og Hornindal kommune har gjort vedtak om samanslåing frå 01.01.2020. Som følgje av dette kan det vere behov for endring av tenestestruktur og behov for felles strategi for arealbruk. Volda kommune har frå før eit utstrekt samarbeid med Ørsta kommune og det kan også vere aktuelt med felles strategiar/planar for arealbruk i grenseområda mellom desse to kommunane. I kommunal planstrategi for Volda kommune 2012-2015 vart det lagt opp til å samle alle kommunedelplanane i ein samla arealdel. Forslag til samla arealdel for heile kommunen tidleg haust 2017 med slutthandsaming våren 2018, og det vil derfor vere nødvendig å prioritere dette, før ein tek til på nye delplanar for nye kommunesamanslutningar.

4 UTVIKLINGSTREKK, UTFORDRINGAR OG VIKTIGE PROBLEMSTILLINGAR

4.1 Folketal og busetting

Volda har, lik landet elles, hatt ei befolkningsvekst dei siste åra. Pr. 01.01.2016 var det 9037 innbyggjarar i Volda kommune. Volda kommune har hatt ei relativ folkevekst på 8,6 % i perioden 2006–2016. For landet har folketalet auka med 12,4 % i same periode. Kommunen har jf. Samfunnsdelen målsetting om befolkningsvekst lik gjennomsnittet for landet. Volda ligg sentralt geografisk i høve eit akseptabelt pendlingsomland på om lag 60 000 innbyggjarar, sentrale regionfunksjonar, og bør ha eit godt grunnlag for folketalsvekst.

Opparbeiding av nye byggjefelt vil kunne stimulere til folketalsvekst. I 2015 vart det igangsett 44 og fullført 38 nye bustadar i Volda kommune. I perioden 2006-2015 er det gjennomsnittleg sett i gong 54 nye bustader årleg. Utviklinga held fram mot ei sentralisering nasjonalt, regionalt og lokalt i Volda kommune. I følge tal frå SSB bur 71,5 % av alle innbyggjarane i Volda, i område definert som tettbygd strøk. Strukturen i hushalda har endra seg dei siste tiåra, med mellom anna ein sterk auke i talet på einpersonhushald og par utan heimebuande barn.

Ein må gjere grep i arealdelen for å stimulere til auka bustadbygging som hovudsakleg må skje i og kring Volda tettstad. Det må leggst til rette for ein stor grad av mindre bueiningar i tettstaden, samtidig som ein legg til rette for den klassiske einebustaden i utkanten av tettstaden og sikrar mogelegheit for bustadetablering i alle delar av kommunen.

4.2 Offentlege og allmenntilgjengelege formål

Volda kommune har fleire store offentlege verksemdar og opp mot halvparten av arbeidsstokken er sysselsett i offentlig sektor. Sjukehuset, Høgskulen, Tingretten og Volda vidaregåande skule er viktige arbeidsplassar, men også viktige funksjonar for heile regionen. Volda er frå gammalt av administrasjonssenter på Søre Sunnmøre, og dei offentlege verksemdene har auka sysselsetjinga dei siste 20 åra.

Dette gjeld særleg kommunen, sjukehuset og høgskulen. Utviklingstrekk i samfunnet peikar på at offentlig verksemd vil ha stor betydning i arbeidslivet framover, og det vil vere viktig å oppretthalde og vidareutvikle desse institusjonane. Framtidige endringar i tenestestruktur kan krevje endra arealbruk. Lokalisering av offentlege og allmenntilgjengelege funksjonar må sjåast i samheng med målsettingar og strategiar om å redusere utslepp frå transportsektoren, tilgjenge for alle og effektiv ressursbruk. Samtidig vil lokalisering av slike funksjonar kunne bidra til at fleire vil opphalde seg i Volda sentrum og på same måte gi grunnlag for busetting også i bygdесentra.

Samfunnshuset i Volda sentrum. Foto R. Aklestad.

4.3 Landbruksnæringa

Landbruksnæringa har vore ein av grunnpilarane for busetnaden på bygdene. I Volda har om lag 1/5 av jordbruksarealet i perioden 2001 – 2014 gått ut av produksjon eller vorte omdisponert. I same periode har talet på aktive landbruksføretak i Møre og Romsdal gått ned med om lag 34 %. Tilsvarende tal for Volda er ein nedgang på 48 %. Fleire mindre føretak har gått saman i samdrifter og strukturrasjonaliseringa og effektiviseringa har vore betydeleg. Endringane har ført til ein nedgang i kjøtproduksjonen på 14 % og 25 % i mjølkeproduksjonen.

Dei dyrka areala legg grunnlaget for matproduksjonen som skjer i Volda, men ein må og ha med at areala har ein særleg verdi i beredskapssamanheng og som kulturlandskap.

Eit aktivt og levande landbruk som samstundes held kulturlandskapet i hevd krev store investeringar med behov for langsiktige rammevilkår. Det er difor viktig å verne om dei beste produksjonsareala. Kommunen kan her medverke gjennom god og langsiktig arealplanlegging.

4.4 Havbruk

Volda har ei rekkje naturgitte fortrinn for havbruk: minimal ureining, godt skjerma farvatn og eit sunt klima for produksjon av høgverdig sjømat. I kommunen sin kystsoneplan er det i dag avsett areal for 15 lokalitetar for havbruk; av dette to skjelanlegg, tre settefiskanlegg og resten matfisk (laks, aure, regnbogeare og torsk).

Næringa har gjennomgått ei sterk rasjonalisering og strukturendring gjennom dei siste åra. Både eigarstruktur og driftsstruktur er vesentleg endra. Dette har grunnlag både i samordning gjennom sjukdomshandtering, rasjonaliseringsbehov og samordning av drift over kommunegrenser. Reinsing av avløp og landbasert produksjon er tema som vil vere aktuelle i ein framtidig næringsutvikling. Gjeldande kystsoneplan er såleis ikkje tilpassa dei lokalitetsbehov som næringa i dag står over for. Næringa sjølv har fasa ut mange av dei anleggsområda som var avsett i gjeldande plan. Det er såleis behov for ein gjennomgang av arealbruk knytt til havbruksnæringa.

4.5 Industriverksemd og næringsaktivitet

Volda har høg arbeidsplassdekning, med ein dominerande offentleg sektor som sysselset om lag 46% av arbeidstokken. Sjølv om servicenæringane og sekundærnæringane står for største delen av det private næringslivet utgjør dette ein langt mindre del av dei sysselsette enn i resten av fylket.

Scana Volda AS er ein av dei største arbeidsplassane i Volda, og er ein del av den maritime klynga i regionen. Det har vore ei strukturendring med påfølgjande nedbemanning i den maritime næringa som følgje av oljeprisfallet. Slike strukturendringar har tidlegare vist seg å medføre tomme industribygg, eller transformering av område frå industriverksemd til handel og bustadformål, noko som det og er spor etter i Volda sentrum. Det er ei utfordring å legge til rette for industriverksemda sine skiftande behov for areal og lokalitetar.

Detaljhandelen har og gjennomgått strukturendringar, ved at det vert større vekt på storformathandel med handelsparkar og kjøpesenter utanfor sentrum. Volda sentrum har eldre bygningsmasse som gjer det utfordrande å behalde detaljhandelen i sentrumskjernen. Volda sentrum har likevel potensiale for å utviklast som handelssenter, det er til dømes fortettingspotensiale og korte avstandar mellom målpunkt.

Reislivsnæringa i Volda har gode føresetnadar for å lukkast innan kortferie og det naturbaserte opplevingssegmentet. Dei mange festivalane i regionen er også trekkplaster. I kommunen er det eit klart potensiale i å legge til rette for fleire typar overnattings- og serverings- og servicetilbod knytt til reiselivsnæringa.

4.6 Trafikk og kommunikasjonar

E39 og RV651 går gjennom kommunen og dei to store vegprosjekta Eiksundsambandet og Kvivsvegen har endra trafikkmønsteret i regionen med påfølgjande auka trafikk over Ørsta-Volda lufthamn. Etablering av Voldatunnelen vil flytte gjennomgangstrafikken vekk frå sentrumskjernen, noko som vil opne for nye moglegheiter med omsyn til sentrumsutvikling i Volda.

Volda har ein utfordrande geografi og topografi når det gjeld å få til god kommunikasjon og gode trafikkløysingar, både mellom sentrum og bygdene og internt i Volda sentrum. I samband med målsetting om å redusere fråflyttinga frå bygdene kan gode kommunikasjonar vere viktige tiltak. Volda har utfordringar når det gjeld å sikre bygdene rastrygge vegar. Det er starta opp arbeid for bru over Voldsfjorden.

Bustadbygging oppover i dei relativt bratte fjellsidene i Volda sentrum gjer det utfordrande å få til gode og attraktive gangsamband mellom bustadområda og sentrumskjernen. På same måte gir aukande trafikkmengde gjennom allereie etablerte bustadområde utfordringar i forhold til trafikksikring og trafikkflyt. I sentrumskjernen er det kamp om areala, og det er grunn til å tro at det er potensiale for å auke kollektiv-, sykkel og gangtrafikken.

4.7 Natur, grønstruktur og strandsoner

Naturen i Volda gir eit unikt utgangspunkt for naturoppleving og friluftslivstilbod. Det er eit stadig større fokus å nytte naturen til dagleg fysisk aktivitet og tilgang til slike område er viktig i eit folkehelseperspektiv. Ein samanhengande grønstruktur er viktig for innbyggjaranes helse og levekår, og for å oppretthalde det biologiske mangfaldet. Gode grøntområde nyttast som uformelle møteplassar og bidreg til tettstadsliv. Nærleikeplassar og grønne kilar i bustadområde er med på å auke butrivsel og fremje utandørsaktivitet.

Det er viktig å ta vare på viktige natur- og friluftsområde for framtidige generasjonar. For å utvikle og ivareta areal for friluftslivet i Volda må ein sikre både viktige friluftsområde og gode tilkomst. Ei medviten haldning til leikeplassar, grønstruktur og snarveggar er viktig i det vidare arbeidet med kommuneplanen. Tettstadsanalysen for Volda sentrum pekar på at Volda ikkje er god nok på å ivareta koplinga mellom land og sjø. Ei kopling mellom desse elementa er identitetsskapande og kan bidra til å styrke Volda som tettstad.

Kommunen har lange fjordar med lang og til dels lite tilgjengeleg strandsoner. Talet på bygg i strandsona er likevel aukande, noko som indikerer press på den tilgjengelege strandsona.

4.8 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap

Kulturlandskap og kulturminne er viktige ressursar for regional og lokal utvikling. Godt ivaretekne kulturminne og miljø er identitetsskapande og gjev opplevingsverdiar som kan vere med å styrke utviklinga i Volda. Slike element inngår ofte i aktive jordbruksareal og tilsyn og stell er ein del av den ordinære drifta.

Eit aktivt jordbruk med slått og beiting med ulike husdyr gjev aktive bygder og vakre landskap. Når areala vert haldne opne vert dei og meir attraktive for friluftsliv og bruk av ålmenta. Eit aktivt jordbruk er den beste måten å hindre gjengroing av kulturlandskapet i Volda, og særleg er beiting gunstig for floraen og som motvekt til attgroing.

Tapet av verneverdige kulturminne og kulturmiljø skal minimerast. Klima- og miljødepartementet har som mål at det innan 2020 skal ligge føre oversikter over verneverdige kulturminne og kulturmiljø for alle kommunane i Noreg.

Bilete frå Garvarbuda. Foto R. Aklestad

5 HOVUDMÅL OG AREALSTRATEGI FOR REVISJON AV AREALDELEN

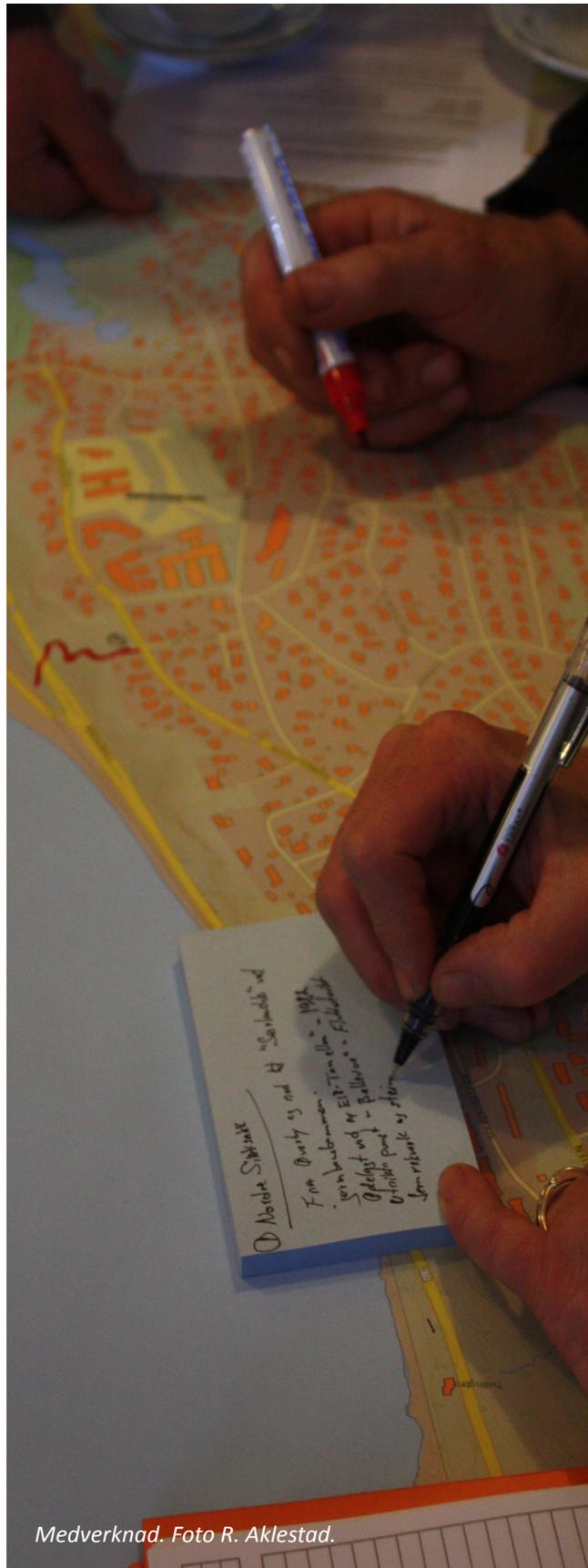
Visjonen "Volda for alle" frå arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel vil også vere visjonen for arbeidet med arealdelen. Folkehelse, Klima og miljø og Barn og unge skal inngå som gjennomgåande perspektiv i alle hovudtema. Samfunnsdelen gir dei overordna føringane for den framtidige arealforvaltninga i kommunen og inneheld mål og strategiar innanfor åtte hovudtema; Attraktivitet, Busetting, Volda i regionen, Volda sentrum, Folkehelse, Klima og miljø, Tenester og Samfunnstryggleik.

Arealdelen skal følgje opp målsettingane og strategiane frå samfunnsdelen, men fokuset må vere retta meir mot arealbruksutfordringane, og i arealdelen vil ein fokusere spesielt på følgjande hovudtema:

- **Sentrumsutvikling og senterstruktur**
- **Busetting**
- **Offentlege og allmenne formål**
- **Fritidsbusetnad, setrar og naust.**
- **Landbruk og næringsliv**
- **Transport og kommunikasjon**
- **Grønstruktur, friluftsliv og kultur**

Med utgangspunkt i målsettingane i Samfunnsdelen er det utforma rettleiande arealstrategiar for kvart hovudtema. Desse langsiktige strategiane handlar om kva vi skal gjere/prioritere for å nå målsettingane. Arealstrategiane fastlegg prinsippa for kommunen si arealforvaltning (kva vi vil prioritere, for å oppnå måla i Samfunnsdelen), og vil vere førande for handsaming av innspel og utlegging av nye areal til utbyggingsføre mål.

I dei følgjande kapitla er det for kvart hovudtema definert arealstrategiar og lista opp kva utgreiingar, kartleggingar m.v., som vil vere nødvendige for å gi tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for å avgjere den framtidige arealbruken i kommunen.

Medverknad. Foto R. Aklestad.

5.1 Sentrumsutvikling og senterstruktur

Volda sentrum er kommunen sin største tettstad og klare hovudsenter. I Samfunnsdelen er det formulert eit klart mål om at Volda sentrum skal vere midtpunktet i kommunen og eit tydeleg regionsenter med bymessige kvalitetar saman med Ørsta. Det er også eit mål at Volda sentrum skal vere eit attraktivt og særprega sentrum for handel og aktivitet, der fleire skal bu og opphalde seg. Målsettingar om bymessige kvalitetar og auka busetting krev strategiar for fortetting og transformasjon av delar av sentrumskjernen, der ein må vurdere type utbygging, utnyttingsgrad og byggehøgde.

I kommunen er det fleire små bygdesenter. Det ikkje formulert noko eiga målsetting for utvikling av bygdesentra, anna enn målsetting om å redusere den negative folketalsutvikinga på bygdene. Bygdesentra sin funksjon må vurderast i arealplanen ut frå kva funksjon dei skal ha. Kommunen må ut frå dei økonomiske rammevilkåra for tenesteytinga ha ein overordna strategi for utnytting av kommunen sine ressursar, og sjå korleis ein samla sett kan gi gode tenester til alle innbyggjarane i kommunen.

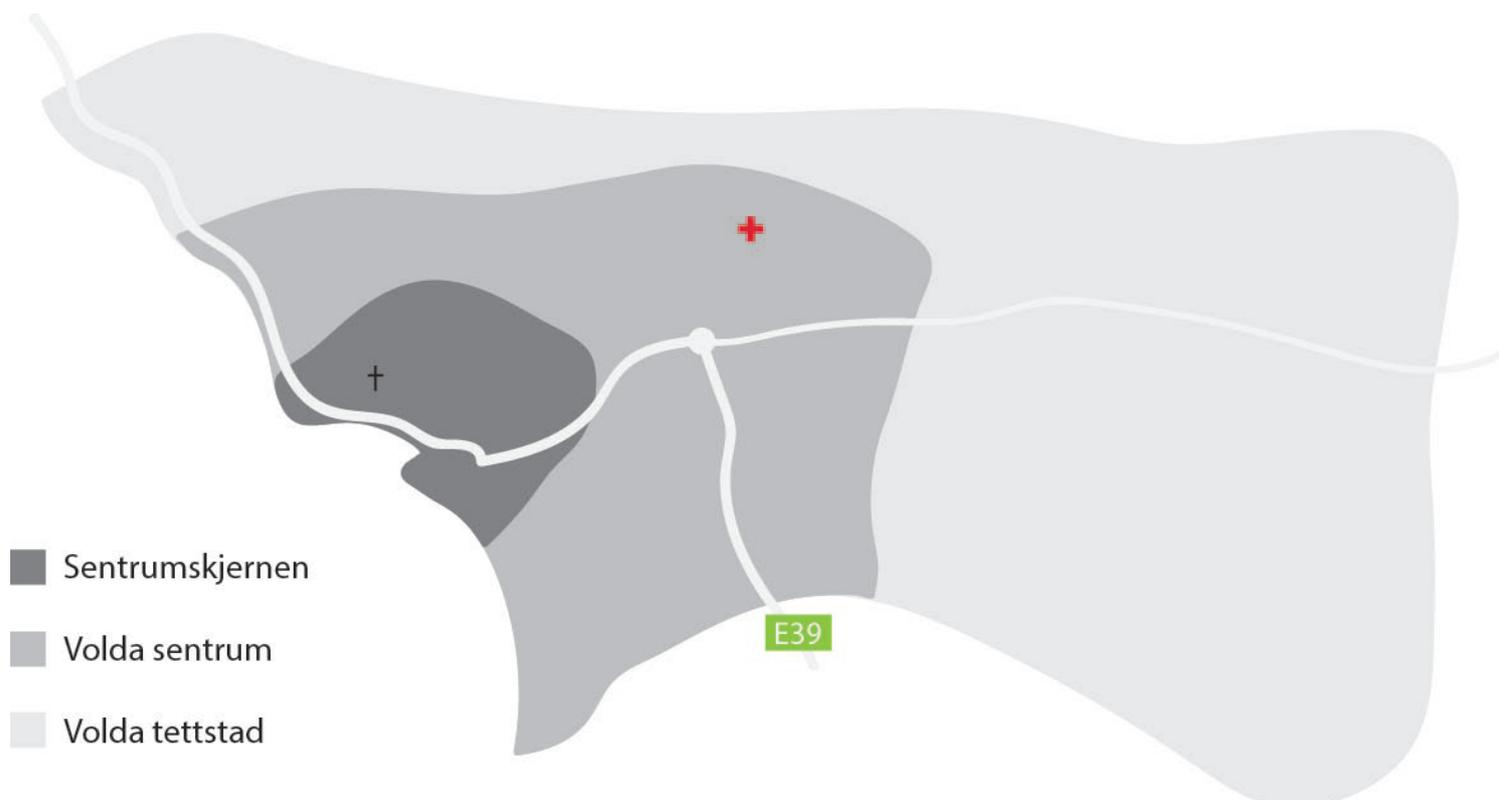
I Samfunnsdelen har ei rekke strategiar som gir føringar når det gjeld fordeling av "sentrumsfunksjonar" og korleis Volda sentrum skal utviklast. Det er ikkje formulert presise føringar for kvar dei ulike funksjonane skal lokaliserast og dette vert ein del av arbeidet med arealdelen.

Arealstrategi for sentrumsutvikling og senterstruktur:

- Volda sentrum skal prioriterast som regionalt handels-, bu- og næringsssentrum, med urbane kvalitetar der detaljhandel skal lokaliserast til sentrumskjernen og institusjonar med krav til uttrykkingstid ikkje vert lokalisert utanfor Volda tettstad.
- Volda sitt særpreg og identitet skal styrkast ved å sikre den eldre trehusbebyggelse og anna særprega arkitektur, ta vare på smug, fjordgløtt og grønne lunger og sikre eit ope sentrum mot fjorden.
- Legge til rette for fortetting og transformasjon i og nær sentrumskjernen, som støttar opp om utvikling av eit sentrum med urbane og berekraftige kvalitetar.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Vurdere sentrumsavgrønsing, senterstruktur, soneinndeling og funksjonsfordeling i Volda sentrum.
- Utarbeide fortettingsstrategi og plan for "miljøgate" for Volda sentrum.
- Utarbeide føresegnar og retningslinjer for estetikk og bygningsmiljø i Volda kommune.

5.2 Busetting

Det er ei viktig førande målsetting at Volda kommune skal ha positiv befolkningsvekst lik gjennomsnittet for landet. Vidare er det ei sentral målsetting i samfunnsdelen å kunne tilby nok og varierte byggeklare tomter og bustader, og attraktive bumiljø. Gjennom fleire av målsettingane går det klart fram at ein ønskjer auka busetting i Volda sentrum. På same vis går det klart fram at ein skal redusere fråflytting frå bygdene.

Arealstrategi for busetting:

- Volda kommune skal ha eit variert bustadtilbod og ledige tomter både i sentrum og i bygdesentra.
- Nye bustadfelt skal lokaliserast i tilknytning til eksisterande busetnad, infrastruktur og handels- og tenestetilbod, og planleggast med gode løysingar for kollektivtransport, sykkel og gange.
- Spreidd utbygging skal skje som utfylling eller forlenging av eksisterande busetting i skred- og flaumsikre område, og slik at ein ikkje punkterar samanhengande grøntområde, kjerneområde landbruk, eller restriksjonsområde med omsyn til kulturminne.
- Det kan leggast til rette for bygging av høgare hus i sentrumskjernen, gjerne i kombinasjon med forretningsbygg.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Analyse av bustadbehov, arealbehov – kva har vi og kva treng vi.
- Revisjon av hovudplan for vatn og avløp.
- Gjennomgang av regelverk for bustadtilskot ved spreidd bustadbygging.
- Utarbeide leikeplassnorm med funksjons og utformingskrav til leike- og uteopphaldsareal.

5.3 Offentlege og allmenne formål

Fleire viktige regionale institusjonar som sjukehus, høgskule og Tingretten er lokalisert til Volda sentrum. Ein har mål om at Volda og Ørsta skal utvikle seg til å bli eit tydeleg regionsenter med bymessige kvalitetar, samtidig som ein skal styrke og bygge opp Volda-Ørsta som handels-, kultur og opplevingsdestinasjon. Dette krev bevisste strategiar når det gjeld framtidig lokalisering av offentlege og allmenne funksjonar som kan vere med på å støtte opp om denne ønska utviklinga.

Kommunen har også tenestar rundt om i kommunen både skular, barnehagar, pleie- og omsorgsinstitusjonar og forsamlingshus som må sjåast i samheng med målsettinga om å redusere den negative folketalsutviklinga på bygdene.

Arealstrategiar for offentlege og allmenne formål:

- Offentlege funksjonar med tilhøyrande uteområde skal lokaliserast til Volda sentrum.
- Offentlege og allmenne formål utanfor Volda sentrum skal lokaliserast til bygdesentra.
- Allmenne formål i Volda sentrum skal lokaliserast i gangavstand frå sentrumskjernen med sikte på å utvikle eit sentrum med urbane kvalitetar.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Kartlegge arealbehov for kommunale og regionale verksemdar, allmenntyttige formål og kommunaltekniske anlegg.
- Vurdere behov for arealbruksendringar, føresegnar og retningslinjer for tilpassing av infrastruktur til framtidige klimaendringar (overvatn, havnivåstigning, stormflo m.v.).

Volda lærarskule. Foto R. AKlesad.

5.4 Fritidsbusetnad, setrar og naust.

Gjennom Samfunnsdelen er det formulert målsetting om å styrke og bygge opp om Volda-Ørsta som handles-, kultur og opplevingsdestinasjon. På same måte som ein har eit mål om å styrke Volda-Ørsta som eit attraktivt reise- og friluftslivsområde. Kva val ein gjer når ein forvaltar strandsona, setrane og hytteområda, som gjerne ligg i område som er attraktive friluftslivsområde, vert derfor viktig for den framtidige arealbruken.

Arealstrategiar for fritidsbusetnad, setrar og naust :

- Nye område for fritidsbustader og naust skal i størst muleg grad utnytte eksisterande infrastruktur og organiserast i felt/naustrekker.
- Lokalisering av naust og fritidsbustader skal ikkje vere i konflikt med viktige allmenne interesser, natur- og friluftslivsområde.
- Vorar, småbåthamner og moloar skal fungere som fellesløysingar.
- Verdifulle setremiljø skal i størst muleg grad bevarast og nybygging av hytter skal i hovudsak plasserast i felt utanfor viktige setremiljø.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Oppdatering av "Stølsregisteret" med kartlegging og verdsetting av setremiljø.
- Kartlegging av vassdrag, strandsona og sjøareal.
- Vurdering av behov for nye område for naust og fritidsbusetnad.
- Utarbeide forslag til retningslinjer for bygging av nye hytter og naust.

5.5 Landbruk og næringsliv

Gjennom samfunnsdelen har ein fastsett ei målsetting om at Volda skal kunne tilby ein variert arbeidsmarknad, der ein av strategiane er å leggje til rette for berekraftig utvikling av jord-, skog- og fjordbruk, og næringar som er knytt opp mot dette. Berekrafta no og i framtida er avhengig av jordvern og då med særleg fokus på dei beste produksjonsareala. Det er også eit mål å styrke og bygge opp Volda-Ørsta som handels-, kultur- og opplevingsdestinasjon og vidare er målsettinga å styrke Volda-Ørsta som eit attraktivt reise- og friluftslivsområde.

Arealstrategiar for landbruk og næringsliv:

- Legge til rette for bærekraftig utvikling av landbruk, skog- og fjordbruk.
- Stimulere til vidareutvikling av detaljhandel med allsidig tilbod i sentrumskjernen.
- Legge til rette for næringsareal knytt til hovudvegnettet og trasèar for kollektivtransport.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Plan for kjerneområde landbruk
- Avklare behov for næringsareal.
- Avklare behov for areal til havbruksnæringa.
- Avklare og verdsetting av jord- og skogbruksareal.
- Avklare arealbehov for overnattings- og serveringstilbod.
- Avklare behov for mineralressursar og aktuell plassering av areal for mottak og deponi for masser.

På veg til Eidskyrkja. Foto R. Aklestad

5.6 Transport og kommunikasjon

Eit effektivt tenestetilbod er avhengig av gode kommunikasjonsløyningar internt i kommunen, ikkje berre vegar, men og breiband/fibernet og straumforsyning. For å nå målet om å styrke og sikre dei regionale funksjonane som er etablert i Ørsta og Volda, og for å vidareutvikle bu- og arbeidsregionen må ein ha gode transport og kommunikasjonsløyningar. Det same gjeld om ein skal nå målet om å redusere den negative folketalutviklinga på bygdene. Samtidig vil målsettinga om at utslepp frå transportsektoren skal reduserast og fleire skal reise med miljøvennleg transport gjere at vi må gjere det enklare med sykkel og gange og i større grad prioritere løyningar for kollektivtrafikk. Kva løyningar ein vel for parkering i Volda sentrum vil og gi føringar for i kva grad ein vel sykkel, gange og kollektivtilbodet framfor eigen bil.

Arealstrategiar for transport og kommunikasjon:

- Sikre gode kommunikasjonar i regionen og kommunen med mål om ferjefrie fjordkryssingar.
- Sikre infrastruktur som grunnlag for god kommunikasjon.
- Legge til rette for reduksjon av klimagassutslepp knytt til transport ved å gjere kollektivtilbod, sykkel og gange meir attraktivt.
- Utvikle eit funksjonelt trafikalt køyremønster med veg, gate og parkeringsstruktur som gjer det lett å orientere seg, er trygt for alle, og inviterer til å gå og sykle i/til sentrumskjernen.
- Sikre gode trafikale forhold i bustadområda og vektlegge gang- og sykkelvegar som sikrar trygg ferdsel for barn og unge.
- Utvikle Volda som kollektivknutepunkt og betre offentleg kommunikasjonstilbod.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Vurdering av dagens og framtidige overordna vegsystem inkl. fjordkryssingar og kollektivtrafikk løyningar.
- Kartlegging av farlei, ankringsområde for skip og fiskerihamner.
- Utarbeide hovudplan for vegsystemet i Volda sentrum inkl. løyningar for kollektivtrafikk og gang- og sykkelstrategi. Gjennomføre kollektivanalyser.
- Registrering av barn og unge sin bruk av areal i Volda sentrum og Mork.
- Utarbeiding av retningslinjer for veg- og gateutforming
- Utarbeide parkeringsstrategi for Volda sentrum (betalingsparkering, ...)

5.7 Grønstruktur, friluftsliv og kultur

Dei gode mogelegheitene for naturopplevingar og friluftsliv gjer Volda attraktiv som studie- og bustadkommune. Ei viktig målsetting i samfunnsdelen er derfor at alle skal ha tilgang til natur- og friluftsliv i kvardagen.

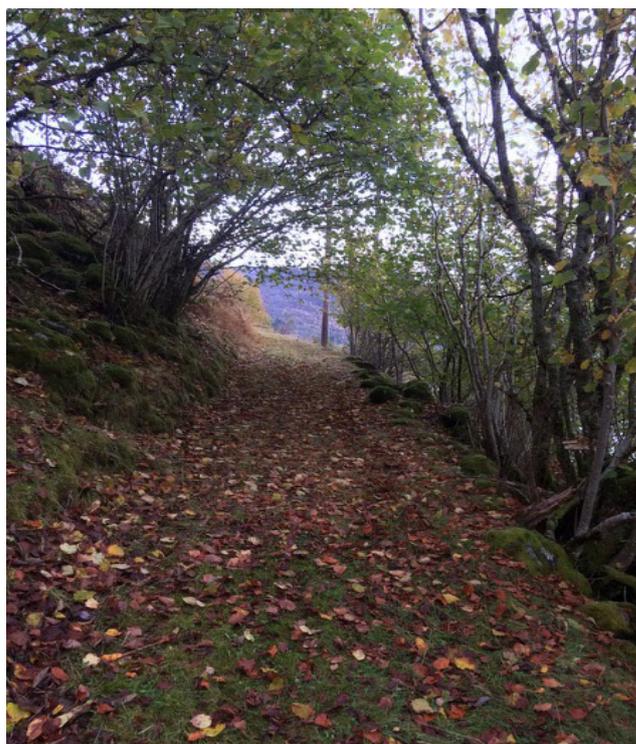
Det er viktig å ta vare på det som gjer Volda attraktiv og Volda kommune skal arbeide for ein berekraftig naturforvaltning og sikre biologisk mangfald både på land, ivatn og i sjø. Dette er også i samsvar med målet om å styrke Volda-Ørsta som eit attraktivt reise- og friluftslivsområde.

Arealstrategiar for grønstruktur, Friluftsliv og kultur:

- Sikre og utvikle viktige natur- og friluftsområde og legge til rette for tilgang til områda.
- Sikre og vidareutvikle grønstruktur i Volda sentrum med fokus på Utviklingsplanen og strategien "frå fjord til fjell".
- Sikre viktige kulturmiljø og kulturminne.

Behov for utgreiingar, kartleggingar m.v.:

- Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde.
- Kartlegging av vassdrag, strandsone og sjøareal.
- Fastsetting av markagrense, grense mot jordbruksareal og byggegrense mot sjø og vassdrag.
- Utarbeide kulturminneplan og sikre viktige område for kulturminne og kulturmiljø

6 KONSEKVENsutGREIING

Som del av arealdelen skal det gjennomførast konsekvensutgreiing, der verknader for miljø og samfunn skal skildrast for alle nye område for utbygging, og der arealbruken vert vesentleg endra i eksisterande byggeområde. Oppdatering av arealdelen i samsvar med vedtekne reguleringsplanar vert ikkje omfatta av kravet om konsekvensutgreiing. Det skal takast utgangspunkt i metodikken skissert i rettleiaren frå MD "Konsekvensutredningar, Kommuneplanens arealdel".

1. Avgrensing av utgreiingsområde/ influensområde.
2. Verdien av området.
3. Omfanget(påverknad) i forhold til 0-verdien.
4. Konsekvens. Samanstilling av verdien av området med omfanget av tiltaket.
5. Samla vurdering av konsekvens.

Vurdering av konsekvens for dei enkelte utgreiingstema og samla konsekvens for utbyggingsforslaget bør kunne etterprøvast og det skal derfor gå tydeleg fram korleis verdien av eit område og omfanget av utbygginga er vurdert og fastsett.

For dei tema der metodikken er uhensiktsmessig, skal det nyttast ein verbal vurdering av foreslått utbyggingsformål med fastsetting av konsekvensar basert på kriteria bestemt på førehand. Konsekvensutgreiinga skal i utgangspunktet baserast på eksisterande kunnskap. Innanfor enkelte fagtema og i enkelte område kan det vere behov for oppdatering av denne kunnskapen. Aktuelle utgreiingstema er basert på krav i Forskrift om konsekvensutgreiingar, med nokre relevante tilpassingar.

Alle forslag til nye/endra arealbruk skal også vurderast opp mot arealstrategiane, og ein skal vurdere den samla verknad av både kvart utbyggingsforslag, men også verknad av dei samla arealbruksendringane i forslaget til ny arealdel. I tabellane under er alle utgreiingstema lista opp. Der er det også vist til aktuelle problemstillingar, kva eksisterande kunnskap vi har, og behov for ny kunnskap.

Miljø			
Utgreiingstema	Problemstilling	Eksisterande kunnskapsgrunnlag	Metode/utgreiingar
Forureining	Nye utbyggingsområde kan medføre ureining, støy, klimaendringar m.m.	Registreringar, Miljødata, Støykartleggingar langs hovudveggar og i samb. med nyare reguleringsplanar.	Hovudplan for vatn og avlaup.
Landbruk og jordressursar	Tap av produksjonsareal, driftsulemper.	Gardskart, FKB-data. Data for produksjonstillegg.	Kjerneområde landbruk, synfaringar.
Naturmangfald og naturmiljø	Endra arealbruk kan endre naturmangfald og naturmiljø.	Naturbase, naturtyperegistreringar, Fiskeridirektoratets kartdatabaser.	Synfaringar.
Kulturminne og kulturmiljø	Utbygging kan gi negativ konsekvens for kulturminne-/miljø.	Askeladden. SEFRAK. Regional delplan for Kulturminne	Kulturminneplan, synfaringar.
Landskap	Ny utbygging kan endre landskap og gi nær og fjernverknad.	Høgde- og terrengdata, ortofoto.	Synfaringar.
Nærmiljø, grønstruktur og friluftsliv	Ny utbygging kan gi negativ konsekvens for nærmiljø, grønstruktur og utøving av friluftsliv.	Generelt kartgrunnlag.	
Energiforbruk og energiløysingar	Ny utbygging kan gi auka energiforbruk.		Konkret vurdering av lokalisering mot viktige strukturar i samfunnet elles
Klimaendringar	Utfordringar i forhold til overvasshandtering, stormflo og havnivåstigning.	Kartgrunnlag.	GIS-analyse.
Vassmiljø og verna vassdrag	Ny utbygging kan gi negative konsekvensar.	Verneforskrift.	Kartlegging av vassdrag. Synfaring.
Strandsone langs sjø og vassdrag	Ny utbygging kan redusere kvaliteten og gi negative konsekvensar for strandsona langs sjø og vassdrag.	Kartgrunnlag, Kystinfo, Den norske los.	Strandsonekartlegging. Synfaring.

Samfunn

Utgreiingstema	Problemstilling	Eksisterande kunnskapsgrunnlag	Metode/utgreiingar
Transport og trafikk	Nye utbyggingsområde må vere trafikksikre og fungere i forhold til vegsystemet.	Vegdatabanken, kartgrunnlag.	Trafikktryggingssplan. Hovudplan for veg.
Teknisk infrastruktur	Ny utbygging kan ha konsekvensar for eksisterande infrastruktur og gi behov for større investeringar.	Kartgrunnlag, VA-kart	Hovudplan for vatn og avlaup.
Befolkningsutvikling og tenestebehov	Ny utbygging kan ha konsekvensar for dagens tenestestruktur og gi behov for endringar.	Generelt kartgrunnlag.	Ein må vurdere om utbyggingsområda fører til behov for investering i nye funksjonar eller infrastruktur.
Samfunnstryggleik, risiko og sårbarheit	Nye utbyggingsområde kan gi endra risikobilde. Kan gi endra behov for førebygging og normalisering ved utføresette hendingar.	Eksisterande ROS-analyse.	Revisjon av heilskapleg ROS-analyse og ROS-analyse av arealbruksendringar.
Folkehelse	Mulegheit for å gå og sykle til viktige funksjonar og kvardagsaktivitetar og tilgjenge til bygningar, uteområde og tenester for alle.	Folkehelsebarometer. Generelt kartgrunnlag.	Vurdere helsekonsekvensar av nye tiltak og vektlegge Folkehelseperspektivet. Universell utforming må vurderast som eit overordna prinsipp i nye område.
Estetikk og arkitektur	Ny utbygging kan gi endra estetisk uttrykk i eit område.	Generelt kartgrunnlag	Synfaring.
Barn og unge	Utbygging kan komme i konflikt med verdiar i barn og unge sine oppvekstområde		Barnetrakk-registreringar.
Forholdet til strategiar om arealbruk			

7 ROS-ANALYSE

Kommunen har ein heilskapleg ROS-analyse som vart utarbeidd i 2013, tatt til vitande av Formannskapet i sak 156/13 den 24.09.2013. Det vil vere behov for revisjon av denne. I tillegg til heilskapleg ROS-analyse er det jf. krav om plan- og bygningsloven §4-3 krav om at det ved alle nye planar skal utarbeidast ein risiko- og sårbarheitsanalyse:

”Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarheitsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap”.

Det skal utarbeidast ein oversiktsanalyse(ROS) som skal vise alle risiko- og sårbarheitstilhøve som påverkar om areal er eigna til utbyggingsføre mål og endringar av tilhøva i forhold til planlagt utbygging. Analysen er ei grov kartlegging av mulege risikofaktorar i kommunen for å kunne førebygge større skader på liv, helse, miljø og materielle verdier. Det skal nyttast metode som vist i DSB sitt temahefte nr. 11: ”Samfunnssikkerhet i arealplanlegging”. I tabellen under er det vist kva farekategoriar som skal kartleggast:

Naturfarar	Menneske og verksemdsbaserte farar
Skred	Handtering av farlege stoff
Flaum	Storbrann
Overvatn	Forureining
Stormflod	Ulukker med transportmidlar
Flodbølgje	Sårbare objekt
Havnivåstigning	Tilgjenge for naudetatar
Skog og grasbrann	Elektromagnetiske felt
Ustabile grunnforhold	Terror og sabotasje
Storm/orkan	

Volda Kommune
Stormyra 2
6100 Volda

postmottak@volda.kommune.no
Telefon: +47 70 05 87 00
Faks: +47 70 05 87 01
Åpningstider: 08.00–16.00

